

14.9.2020

PÄÄTÖSLAUSELMAESITYS

komission varapuheenjohtajan / unionin ulkoasioiden ja turvallisuuspolitiikan korkean edustajan julkilausuman johdosta

työjärjestyksen 132 artiklan 2 kohdan mukaisesti

Venäjän tilanteesta ja Aleksei Navalnyin myrkyttämisestä
(2020/2777(RSP))

Sergey Lagodinsky, Heidi Hautala, Rasmus Andresen, Bronis Ropé, Anna Cavazzini, Hannah Neumann, Tineke Strik, Markéta Gregorová, Alviina Alametsä, Reinhard Bütikofer, Monika Vana, Sven Giegold, Jordi Solé, Francisco Guerreiro
Verts/ALE-ryhmän puolesta

Euroopan parlamentin päätöslauselma Venäjän tilanteesta ja Aleksei Navalnyin myrkyttämisestä (2020/2777(RSP))

Euroopan parlamentti, joka

- ottaa huomioon aiemmat päätöslauselmansa Venäjästä sekä EU:n ja Venäjän suhteista,
  - ottaa huomioon ihmisoikeuksien yleismaailmallisen julistuksen, kansalaisoikeuksia ja poliittisia oikeuksia koskevan kansainvälisen yleissopimuksen sekä ihmisoikeuksien ja perusvapauksien suojaamiseksi tehdyn Euroopan neuvoston yleissopimuksen,
  - ottaa huomioon kemiallisten aseiden kehittämisen, tuotannon, varastoinnin ja käytön kieltämistä sekä niiden hävittämistä koskevan YK:n yleissopimuksen,
  - ottaa huomioon komission varapuheenjohtajan / unionin ulkoasioiden ja turvallisuuspolitiikan korkean edustajan Josep Borrellin 24. elokuuta 2020 ja 2. syyskuuta 2020 antamat julkilausumat Aleksei Navalnyin myrkyttämisestä sekä hänen EU:n puolesta 3. syyskuuta 2020 antamansa julkilausuman,
  - ottaa huomioon YK:n ihmisoikeusvaltuutetun Michelle Bachelet'n 8. syyskuuta 2020 antaman julkilausuman, jossa vaaditaan riippumatonta tutkimusta Aleksei Navalnyin myrkyttämisestä,
  - ottaa huomioon G7-maiden ulkoministerien 8. syyskuuta 2020 antaman julkilausuman Aleksei Navalnyin myrkyttämisestä,
  - ottaa huomioon työjärjestyksen 132 artiklan 2 kohdan,
- A. ottaa huomioon, että Aleksei Navalnyi on asianajajana, bloggaajana ja korruption vastaisena aktivistina paljastanut lukuisia korruptiotapauksia, joissa on ollut osallisina liikeyrityksiä ja venäläisiä poliitikkoja, ja johtanut useita julkisia mielenosoituksia eri puolilla Venäjää ja että hänestä on tullut Venäjän yksi harvoista tosiasiallisista oppositiojohtajista; toteaa, että hänet oli pidätetty ja tuomittu aiemmin pyrkimyksenä tehdä loppu hänen poliittisesta ja julkisesta toiminnastaan; ottaa huomioon, että Euroopan ihmisoikeustuomioistuin on todennut, että monet näistä menettelyistä olivat loukkaavia ja oikeudenmukaisen oikeudenkäynnin periaatteen vastaisia; ottaa huomioon, että Navalnyita vastaan hyökättiin fyysisesti vuonna 2017 käyttäen lääketieteellistä desinfiointiainetta, minkä vuoksi hän lähes sokeutui, ja että Navalnyi väitetyesti myrkytettiin hänen ollessaan pidätettynä vuonna 2019; ottaa huomioon, että kummassakaan näistä tapauksista rikoksentekejiä ei saatettu oikeuden eteen;
- B. ottaa huomioon, että Navalnyin vointi romahti hänen lentäessään Tomskista Moskovaan 20. elokuuta 2020 ja että hänet vaivutettiin kahdeksi viikoksi koomaan hänen henkeensä kohdistuneen vakavan uhan torjumiseksi; ottaa huomioon, että hänet siirrettiin Berliinin Charité-sairaalaan 22. elokuuta;

- C. ottaa huomioon, että Saksan hallitus ilmoitti 2. syyskuuta 2020 saksalaisen sotilaslaboratorion suorittamien kliinisten ja toksikologisten testien osoittaneen, että Navalnyi oli myrkytetty Novitšok-ryhmän hermomyrkyllä;
- D. ottaa huomioon, että venäläiset lääkärit hoitivat häntä ensin myrkytyksen vuoksi ja väittivät myöhemmin, ettei hänen kehossaan ollut jälkiä myrkystä, ja yrittivät estää hänen siirtämisensä pois maasta, ja toteaa, että Venäjän viranomaiset kiistävät kaiken yhteyden kyseiseen tapaukseen;
- E. ottaa huomioon, että hermomyrkyt, kuten Novitšok, ovat pitkälle kehitettyjä aineita, jotka ovat tappavia, erittäin monimutkaisia ja erittäin vaikeasti hankittavia, niitä varten tarvitaan erityislaboratorioita ja niiden tiedetään olevan Neuvostoliiton ja sittemmin Venäjän kehittämiä; ottaa huomioon, että Kemiallisten aseiden kieltojärjestö on sisällyttänyt kyseisen aineen kiellettyjen kemiallisten aineiden luetteloon;
- F. ottaa huomioon, että kahden viime vuosikymmenen aikana on tapahtunut hallinnon vastustajien ja riippumattomien toimittajien myrkytystapauksia tai muunlaisia kohdennettuja murhia tai murhayrityksiä niin Venäjällä kuin ulkomailla ja että uhrien joukossa ovat olleet Anna Politkovskaja, Aleksander Litvinenko, Sergei Skripal, Boris Nemtsov, Pjotr Verzilov ja Vladimir Kara-Murza;
- G. ottaa huomioon, että Venäjän ihmisoikeus- ja oikeusvaltiotilanne heikkenee edelleen viranomaisten pyrkiessä järjestelmällisesti vaientamaan sananvapautta, rajoittamaan kokoontumisvapautta, estämään opposition toimintaa, vastaamaan sortotoimilla kaikkeen toimintaan, jolla pyritään paljastamaan korruptiota, ja tukahduttamaan Venäjän kansalaisyhteiskunnan toimintaa;
- H. ottaa huomioon, että meneillään olevaa yhteiskunnallisen tyytymättömyyden tukahduttamista vahvistavat poliisin ja turvallisuusjoukkojen rankaisemattomuus sekä tuomioistuinten haluttomuus asettaa syytteeseen näiden rikosten todelliset tekijät;
- I. ottaa huomioon, että hallitus tai hallitusta kannattavat tiedotusvälineet kohdistavat opposition edustajiin järjestelmällisesti sanallisia hyökkäyksiä ja henkilökohtaisia mustamaalauskampanjoita ja demonisoivat heitä;
- J. ottaa huomioon, että ajatuksen- ja sananvapaus, yhdistymisvapaus ja oikeus rauhanomaiseen kokoontumiseen on kirjattu Venäjän federaation perustuslakiin;
- K. ottaa huomioon, että Venäjän federaatio on allekirjoittanut ihmisoikeuksien yleismaailmallisen julistuksen ja Euroopan ihmisoikeussopimuksen ja että se Euroopan neuvoston jäsenenä on siksi sitoutunut noudattamaan oikeusvaltiota koskevia kansainvälisiä normeja ja periaatteita ja kunnioittamaan ihmisoikeuksia ja perusvapauksia;
- L. katsoo, että nämä periaatteet ovat kestävän ja moniarvoisen yhteiskunnan kulmakiviä; ottaa huomioon, että opposition, kansalaisjärjestöjen ja tiedotusvälineiden vapaa ja riippumaton toiminta on oikeusvaltioperiaatteeseen perustuvan demokraattisen yhteiskunnan kulmakivi;

- M. ottaa huomioon, että parlamentti on useaan otteeseen ilmaissut huolensa demokratian tilasta Venäjällä, oikeusvaltioperiaatteen ja perusoikeuksien ja -periaatteiden järjestelmällisestä kunnioittamatta jättämisestä sekä riippumattomien toimijoiden ja toisinajattelijoiden toimintamahdollisuuksien kaventumisesta Venäjällä;
- N. ottaa huomioon, että parlamentti on virallisesti tullut siihen tulokseen, ettei Venäjää voida enää pitää ”strategisena kumppanina”, kun otetaan huomioon myös sen vastakkainasettelua ajava ulkopolitiikka, mukaan lukien sotilaalliset väliintulot ja laittomat miehitykset kolmansissa maissa;
1. toivottaa Venäjän opposition tunnetuimmalle edustajalle Aleksei Navalnyille pikaista ja täyttä toipumista;
  2. tuomitsee jyrkästi Aleksei Navalnyin murhayrityksen sekä kemiallisten aseiden käytön, joka rikkoo vakavalla tavalla kansainvälistä oikeutta ja kansainvälisiä ihmisoikeusnormeja;
  3. ilmaisee solidaarisuutensa Venäjän demokraattisille voimille, jotka ovat sitoutuneet avoimeen ja vapaaseen yhteiskuntaan, sekä tukensa kaikille henkilöille ja järjestöille, jotka ovat hyökkäysten ja tukahduttamistoimien kohteena;
  4. kehottaa varapuheenjohtajaa / korkeaa edustajaa ja neuvoston puheenjohtajavaltiota Saksaa pyrkimään siihen, että Aleksei Navalnyin myrkytyksestä suoritetaan kansainvälinen tutkinta yhdessä Kemiallisten aseiden kieltojärjestön, Yhdistyneiden kansakuntien ja Euroopan neuvoston kanssa; kehottaa Venäjän viranomaisia tekemään täysimääräisesti avointa ja puolueetonta yhteistyötä kansainvälisten toimijoiden kanssa ja saattamaan syylliset vastuuseen;
  5. kehottaa Venäjän viranomaisia lopettamaan oppositioon, kansalaisyhteiskuntaan, tiedotusvälineisiin, ihmisoikeuksien puolustajiin ja muihin aktivisteihin kohdistamansa häirinnän, pelottelun ja hyökkäykset ja antamaan sen sijaan Venäjän kansalle mahdollisuuden käyttää perusvapauksia ja harjoittaa oikeutettua poliittista ja kansalaisyhteiskunnan toimintaa; tuomitsee sen, että Venäjän viranomaiset eivät ole suojelleet näitä toimijoita hyökkäyksiltä, häirinnältä ja pelottelulta eivätkä ole tutkineet puolueettomasti tällaisia niihin kohdistuneita hyökkäyksiä;
  6. kehottaa Venäjän hallitusta ja valtioneuvostoa tarkistamaan vaalien oikeudellisia puitteita sekä ulkomaisia agenteja ja ei-toivottuja järjestöjä koskevaa lainsäädäntöä moniarvoisuuden ja vapaiden ja oikeudenmukaisten vaalien edistämiseksi kansainvälisten normien mukaisesti sekä tasapuolisten toimintaedellytysten luomiseksi opposition ehdokkaille;
  7. kehottaa varapuheenjohtajaa / korkeaa edustajaa ja neuvostoa laatimaan uuden strategian EU:n ja Venäjän suhteita varten; katsoo, että tällaisella strategialla on tuettava paremmin kansalaisjärjestöjä, jotka edistävät demokraattisia arvoja, oikeusvaltioperiaatetta, perusvapauksia ja ihmisoikeuksia Venäjällä, mukaan lukien Navalnyin korruptiontorjuntasäätiö, ja vahvistettava ihmisten välisiä yhteyksiä Venäjän kansalaisiin;

8. pyytää neuvostoa ja varapuheenjohtajaa / korkeaa edustajaa hyväksymään mahdollisimman pian kohdennetun EU:n ihmisoikeusloukkauksia koskevan pakotejärjestelmän, jota sovelletaan henkilöihin tai yhteisöihin, joiden on todettu loukanneen vakavasti ihmisoikeuksia tai keskeisiä vapauksia ja jotka liittyvät erityisesti kansalaisyhteiskunnan, oppositioaktivistien ja toimittajien toiminnan tukahduttamiseen; kehottaa ottamaan käyttöön pakotemekanismeja, jotka mahdollistaisivat korruptoituneiden henkilöiden eurooppalaisten varojen keräämisen ja jäädyttämisen Aleksei Navalnyin korruptiontorjuntasäätiön havaintojen mukaisesti; katsoo, että tällaisten pakotteiden olisi katettava myös Venäjän hallituksen ja hallitusta kannattavien tiedotusvälineiden propagandistit, jotka osallistuvat aktiivisesti Venäjän oppositioon kohdistuviin disinformaatioon ja viihäyökkäyksiin;
9. kehottaa EU:n toimielimiä ja kaikkia jäsenvaltioita lopettamaan Nord Stream 2 -kaasuputken loppuunsaattamisen, jotta vältetään Euroopan riippuvuuden lisääntyminen Venäjän energiatoimituksista ja vältetään myös suomasta Venäjälle mahdollisuus harjoittaa ja rahoittaa aggressiivista ulkopoliittikkaansa ja sotilaallisia väliintulojaan tällaisen EU:hun suuntautuvan energiaviennin tuotolla; kehottaa tarkastelemaan järjestelmällisesti EU:n vastaavia kahdenvälisiä hankkeita, jotka heikentävät yhteisvastuun periaatetta, tukevat korruptiota tai johtavat ihmisoikeusloukkauksiin;
10. kannustaa EU:ta jatkuvasti kehittämään Venäjää kumoamaan tai muuttamaan kaikki lait, jotka ovat ristiriidassa kansainvälisten normien kanssa; kehottaa Venäjää säilyttämään tällaisten kansainvälisten normien ensisijaisuuden noudattaen Venäjän perustuslain 15 pykälän 4 momentin säännöksiä, joista ei voida poiketa, ja olemaan soveltamatta Venäjän perustuslakiin äskettäin laittomasti tehtyjä muutoksia, joissa todetaan päinvastaista; painottaa, että kaiken Venäjän kanssa käytävän vuoropuhelun on perustuttava kansainvälisen oikeuden kunnioittamiseen;
11. kehottaa puhemiestä välittämään tämän päätöslauselman neuvostolle, komissiolle, komission varapuheenjohtajalle / unionin ulkoasioiden ja turvallisuuspolitiikan korkealle edustajalle, jäsenvaltioiden hallituksille ja parlamenteille, Euroopan neuvoston pääsihteerille sekä Venäjän federaation presidentille, hallitukselle ja valtionduumalle.